

Tolken (schrijftolk, tolk gebarentaal)

Als u door doofheid of slechthorendheid het gesproken Nederlands niet of moeilijk kunt volgen, dan kan er een tolk ingezet worden. Het principe van een tolk is heel eenvoudig: een tolk 'vertaalt' alles wat wordt gezegd, waarbij hij/zij ook aangeeft door wie dat wordt gezegd. Verder zal een tolk alle belangrijke omgevingsgeluiden vertalen. Niet alle doven en (zwaar) slechthorenden communiceren op dezelfde manier. Daarom bestaan er verschillende soorten tolken:

- Schrijftolken
- Tolken Nederlandse Gebarentaal (NGT - tolken)
- Tolken Nederlands ondersteund met gebaren (NmG - tolken)

Schrijftolk

De schrijftolk (ook wel typetolk of audiotolk genoemd) typt alles in wat wordt gezegd. Dit kunt u meteen meelesen op een scherm van een laptop. De meeste schrijftolken gebruiken een veybord. Dat is een speciaal toetsenbord met lettergrepen in plaats van losse letters. Een goede schrijftolk kan hiermee gewone spreeknelheid bijhouden. Met een gewoon toetsenbord is dat niet mogelijk. Een schrijftolk is er voor dove en zwaar slechthorende mensen die niet met gebaren kunnen communiceren, maar wel Nederlands kunnen lezen. Een schrijftolk is uitstekend geschikt voor mensen die op latere leeftijd doof of zwaar slechthorend zijn geworden

Tolk Nederlandse Gebarentaal (NGT-tolk)

Een tolk gebarentaal vertaalt alles wat wordt gezegd in gebaren. De Nederlandse Gebarentaal is de taal van mensen die doof geboren zijn. De Nederlandse Gebarentaal is een echte taal met een eigen grammatica. Er zijn twee manieren van gebaren: Nederlandse Gebarentaal (NGT) en Nederlands met Gebaren (NmG). Een NGT-tolk is er voor dove en zwaar slechthorende mensen die in de Nederlandse Gebarentaal communiceren.

Tolk Nederlands ondersteund met gebaren (NmG-tolk)

Bij Nederlands ondersteund met Gebaren wordt ondersteuning van 'gewoon' Nederlands (met of zonder stemgeluid) gegeven met gebaren uit de Nederlandse Gebarentaal. Bij NmG is het mondbeeld altijd duidelijk, zodat u goed kunt liplezen. Nederlands ondersteund met Gebaren is géén echte taal. De gebaren ondersteunen het Nederlands. Een NmG-tolk is er voor dove en zwaar slechthorende mensen die het Nederlands voldoende beheersen, maar moeite hebben met het gesproken woord.

Wanneer gebruikt u een tolk?

Tolken kunt u gebruiken voor situaties

- in de *leefsfeer* (een huisarts- of ziekenhuis bezoek, bruiloft, begrafenis, bezoek makelaar of bank, feestje, culturele uitjes, theaterbezoek excursies enz.)
- op het *werk* (een vergadering, werkoverleg, functioneringsgesprek, personeelsbijeenkomst, receptie, enz.)
- op *school* (lessen, colleges, werkcolleges, schoolreisje, enz.)

Tolken hebben een zwijgplicht.

Vergoeding

De kosten voor het inzetten van een tolk worden vergoed voor iedereen die doof is of slecht hoort. Het maakt niet uit hoe oud u bent of hoe groot uw gehoorverlies is.

De vergoeding van een tolk is verdeeld in drie verschillende soorten situaties, namelijk: Privé, Werk en Onderwijs. Voor elke situatie moet u de tolkvergoeding bij een andere instantie aanvragen.

Aanvraag

Privé

Het aanvragen van een tolkvoorziening (tolkuren) voor privésituaties kan vanaf 1 januari 2016 bij Tolkcontact. Ook kunt u hier extra tolkuren voor privésituaties aanvragen.

Tolkcontact

Rembrandtlaan 4

3723 BJ Bilthoven

Telefoon: 030-304 00 38

E-mail: contact@tolkcontact.nl

Spoednummer: 06-30 80 47 15 (24/7 bereikbaar)

www.tolkcontact.nl

U heeft een verklaring nodig van uw huisarts, waarin duidelijk staat dat u een tolk nodig heeft. Een audiogram, of een bewijs dat u dovenonderwijs volgt of gevolgd hebt is ook voldoende of een bewijs dat u een tolk gebruikt in de werksfeer. Voor de leefsfeer worden maximaal 30 tolkuren per jaar toegekend. Er kunnen geen uren worden meegenomen naar een volgend jaar. De indicatie voor de vergoeding hoeft u maar een keer aan te vragen en blijft uw hele leven geldig. Ook als je niet zo vaak een tolk inzet is het handig om deze voorziening geregeld te hebben. In noodsituaties kun je dan altijd een tolk aanvragen! Mocht in de loop van het jaar blijken dat u niet voldoende uren heeft kunt u extra uren aanvragen bij Tolkcontact. U moet dan aangeven hoeveel extra uren u wilt hebben en waar u ze voor wilt gebruiken.

Werk

Voor het werk wordt als tolkuren max. 15% van het totaal aantal uren dat u werkt, toegekend.

Als u 36 uur per week werkt, dan krijgt u dus max. 5,4 tolkuren per week toegekend.

De voorziening voor de werksfeer moet aangevraagd worden bij het UWV kantoor waarbij uw werkgever is aangesloten. Informatie hierover kunt u aanvragen bij de afdeling Personeelszaken van uw werkgever.

Het aanvraagformulier hiervoor kunt u downloaden via de website van het UWV:

<http://www.uwv.nl/Particulieren/formulieren/IR14001785.aspx> (kies 'voorzieningen', aanvraag voorziening bij een visuele, auditieve of motorische handicap)

Werkzoekenden die onder de Participatiewet vallen, dienen hun tolkuren aan te vragen via de dienst 'Werk en inkomen' van de gemeente waarin ze wonen (gemeente regelt het dan verder met de UWV).

Onderwijs

De voorziening voor de onderwijs sfeer moet aangevraagd worden bij het UWV kantoor bij u in de buurt. Het UWV beslist of u in aanmerking komt voor een tolk-voorziening in de onderwijs sfeer en zo ja, voor hoeveel uren.

Elk school- of cursusjaar moeten de uren opnieuw worden aangevraagd, de uren lopen niet automatisch door in het volgende schooljaar. NB: er moet ook een deel van het aanvraagformulier door de school zelf worden ingevuld.

Het aanvraagformulier hiervoor kunt u downloaden via de website van het UWV:

<http://www.uwv.nl/Particulieren/formulieren/IR14001788.aspx> (kies 'voorzieningen', aanvraag ondersteuning bij het volgen van onderwijs)